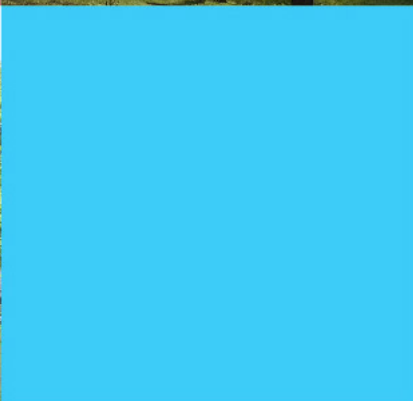
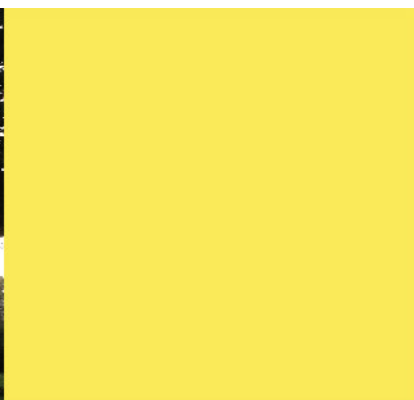

OŠ KOSEZE
Ledarska ulica 23
1000 Ljubljana

Je hiška zelena in se
smeji, saj polna je mladih,
veselih ljudi!

VZGOJNI NAČRT OSNOVNE ŠOLE KOSEZE

KAZALO

1. UVOD	3
2. VREDNOTE, POSLANSTVO, VIZIJA IN NAČELA DELOVANJA OSNOVNE ŠOLE KOSEZE	4
3. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI	7
3.1. RAZREDNE URE	7
3.2. POUK IN OSTALE DEJAVNOSTI	8
3.3. POSVETOVALNE KONFERENCE	9
3.4. SKUPNOST UČENCEV ŠOLE IN ŠOLSKI PARLAMENT	9
3.5. PREVENTIVNI PROGRAM POZITIVNEGA SAMOVREDNOTENJA OTROK IN MLADOSTNIKOV (OLV)	9
3.6. TANKA ČRTA ODGOVORNOSTI IN 8 KROGOV ODLIČNOSTI	10
3.7. ŠOLA ZA STARŠE	10
4. USMERJANJE IN SVETOVANJE	11
4.1. OSEBNI SVETOVALNI POGOVORI	11
4.2. RESTITUCIJA	11
4.3. MEDVRSTNIŠKA MEDIACIJA	12
5. VZGOJNO UKREPANJE ŠOLE	14
5.1 VZGOJNI UKREPI	14
5.2. VZGOJNI OPOMINI	14
6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE	15
6.1. POHVALE	15
Ustna pohvala	15
Pisna pohvala	15
Pisna pohvala s praktično nagrado	16
6.2. PRIZNANJA S KNJIŽNO NAGRADO	16
6.3. NAGRADE	16

1. UVOD

Vzgojni načrt:

- ureja odnose med zaposlenimi, starši in učenci naše šole,
- spodbuja delovanje šole na ravni odnosov,
- krepi pozitivno klimo med vsemi vključenimi v vzgojno-izobraževalni proces,
- je dogovor za premišljeno, organizirano ter ciljni naravnano delovanje šole in vsake v njej zaposlene osebe,
- je načrt za enotno delovanje in enoten pogled na ključne vzgojne ukrepe.

Vzgojni načrt OŠ Koseze je oblikovan na podlagah:

- Zakona o Osnovni šoli (ZOsn 60. č, d, e, f, g člen; UL RS, št. 81/06, 102/07),
- obvestil Ministrstva za šolstvo in šport,
- vizije naše šole,
- šolskih pravil in internih pravilnikov OŠ Koseze, ki so skladni z ZOsn.

Vzgojni načrt Osnovne šole Koseze obsega:

- vrednote in vizija OŠ Koseze,
- hišni red in šolska pravila OŠ Koseze,
- proaktivne in preventivne dejavnosti OŠ Koseze,
- usmerjanje in svetovanje,
- vzgojne ukrepe,
- vzgojne opomine,
- pohvale, priznanja, nagrade,
- prilagajanje šolskih obveznosti.

Zaposleni na OŠ Koseze, učenci in starši/skrbniki razvijamo partnerski odnos na vzgojnem področju. Ki vključuje aktivno vlogo in sodelovanje vseh udeležencev.

2. VREDNOTE, POSLANSTVO, VIZIJA IN NAČELA DELOVANJA OSNOVNE ŠOLE KOSEZE

Šola, starši in okolje, v katerem se prepletajo naše delo in odnosi, razvijamo in utrjujemo vrednote, v katere verjamemo, da jih posredujemo mladim v času osnovnega šolanja. Le tako lahko zagotovimo vsem otrokom občutek varnosti in zaupanja, ki sta temelja uspešne vzgoje, učenja ter sodelovanja. OŠ Koseze si je zastavila poglobitveni cilj, in sicer varno in spodbudno učno okolje, kjer bodo lahko učenci pridobivali kakovostno vzgojno izobraževalno delo in razvijali vrednote, s katerimi se bodo opolnomočili za samostojnega in odgovornega posameznika naše države in člane Evropske unije. Le tak posameznik bo pripomogel h gradnji boljše in kvalitetnejše družbe, ki bo upoštevala vsa načela demokracije.

Hkrati se tudi zavedamo, da ima vsak otrok določen dar, temeljna odgovorna naloga učiteljev in staršev je, da ga odkrijejo in razvijajo. Kakovost vzgojno izobraževalnega dela OŠ Koseze se kaže tudi v tem, da namenjamo pozornost nadarjenim učencem kot tudi učencem, ki potrebujejo posamezne prilagoditve na določenih področjih učenja.

Poslanstvo dela z mladimi v naši zeleni hiški temelji na skupno dogovorenih vrednotah – s5:

- **Spoštljivost:** spoštovanje sebe in drugih, strpna in spoštljiva komunikacija, razumeti besedo NE, dopuščanje različnih mnenj v komunikaciji, pravilna raba tikanje – vikanje, ekološka ozaveščenost
- **Strpnost:** razmuvanje drugačnosti, konstruktivno reševanje konfliktov, dopuščanje različnih mnenj.
- **Samokritičnost:** sprejemanje odgovornosti za lastno vedenje, razvita odgovornost do sebe, kritično zagovarjanje lastnega mnenja
- **Samostojnost:** skrb za osebno higieno, sprejemanje odgovornosti za šolsko delo, poznavanje in pravilna raba prometnih pravil, prenos pravil in vrednot v vsakdnje življenje.
- **Samoiniciativnost:** razvijanje pozitivne samopodobe, empatičnost do drugih, znati slediti lastnemu cilju.

Pri našem vzgojno izobraževalnem delu se zavzemamo za naslednja načela:

- spoštovanje vseh zaposlenih, učencev in staršev: spoštljiv odnos, odprta in strpna komunikacija med vsemi udeleženci pogovora, upoštevanje vrednot in pravil naše šole;
- sodelovanje učenci–šola–starši: delovanje vseh nas v skladu s skupaj sprejetimi vrednotami in pravili naše šole;
- strpno sprejemanje drugih in drugačnih;
- prevzemanje odgovornosti vsakega izmed nas za svoja dejanja in dosledno izpolnjevanje dolžnosti;
- razvijanje kulturnega odnosa do učenga okolja;
- razvijanje ekološke ozaveščenosti;
- osebni zgled: vsi zaposleni smo s svojim delovanjem in uresničevanjem skupaj sprejetih vrednot in pravil učencem zgled, prav tako pa starši prevzamejo odgovornost za primeren zgled otrokom doma.

Na ta način bo učencem naše zelene hiške omogočeno, da bodo s cilji osnovnošolskega izobraževanja razvijali tiste vrednote, ki jim bodo v oporo in pomoč skozi življenje:

- izobražen, ustvarjalen in zvedav;
- motiviran za šolsko delo in učenje;
- sposoben kritičnega mišljenja,

- se trudi glede na svoje sposobnosti, sodeluje pri pouku in razmišlja s svojo glavo;
- spoštljiv do sebe, vseh in vsega;
- zadovoljen, vesel;
- spoštuje šolske pravila;
- sposoben sprejemati odgovornost za svoja dejanja in prevzemati posledice svojih dejanj;
- konflikte rešuje konstruktivno;
- učenec ima možnost na spoštljiv način povedati svoje mnenje, njegova dolžnost pa je, da sprejme tudi mnenje drugih (čeprav se z njim ne strinja);
- odkritost, tudi ko gre za njegove stiske.

Do teh ciljev pa bodo učenci prišli postopno, skladno z njihovim razvojem in podpora tako staršev kot učiteljev:

<p>Ob koncu 1. triade:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Skrb zase: skrb za osebne stvari - jih prepoznajo in skrbijo zanje, oblačenje, skrb za osebno higieno. Spoštovanje sebe in drugih. Samostojen prihod v šolo. Sprejemanje drugačnosti. Razvijanje pozitivne samopodobe. Strpna in spoštljiva komunikacija: pozdravljanje, pravilna raba vikanje – tikanje, pozna načela vljudnega pogovarjanja, dopušča lastno mnenje, spoznavanje mej dovoljenega, sprejemanje besede ne. Učenje reševanja konflikta.
<p>Ob koncu 5. razreda:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Spoštljiv odnos do zaposlenih. Sprejemanje odgovornosti za šolsko delo: samostojno opravljanje nalog, branje urnika. Sprejemanje odgovornosti za lastno vedenje, ne popuščati vrstnikom. Sporočanje pozitivnih sporočil. Sprejemanje in spoštovanje drugačnosti. Ekološka ozaveščenost: zavedanje o pomenu trajnostnega načina življenja. Razvita pozitivna samopodoba. Dopuščanje različnih mnenj v komunikaciji. Kritično zagovarjanje lastnega mnenja. Pozna in upošteva pravila vedenja v različnih situacijah. Zmožnost prilagajanja spremenjenim okoliščinam.
<p>Ob koncu 9. razreda:</p>	<ul style="list-style-type: none"> Samostojnost. Pozitivno razvita samopodoba. Poznavanje prometnih pravil. Razvita odgovornost do sebe: ne se podrediti pritiskom drugih na družbenih omrežij. Razvita odgovornost za šolsko delo.. Zna priskočiti na pomoč: tutorstvo Ponotranjena skrb za šolsko lastnino in urejeno šolsko okolico. Dopuščanje različnih mnenj v komunikaciji in iskanje kompromisa. Spoštljivo izražanje lastnega mnenja. Spoštljiv odnos do sebe in drugih: strpnost, empatija, samoiniciativa

	<ul style="list-style-type: none"> Kritično razmišlja. Prenos vsega v vsakdanje življenje izven šole: ponotraniti veščine, vrednote ... Slediti lastnemu cilju.
--	--

Zastavljene cilje bomo uresničevali na skupen način staršev in vseh zaposlenih v OŠ Koseze in na različne načine.

3. PROAKTIVNE IN PREVENTIVNE DEJAVNOSTI

Naš šolski vsakdanjik bo potekal tako, da se bomo vsi na naši šoli počutili prijetno in varno, da bomo imeli dobre pogoje za razvijanje vseh naših potencialov ter bomo prevzemali odgovornost za svoje vedenje. Temelji na kakovostnem organiziranju pouka, učenja, vzajemnega spoštovanja, odgovornosti in spoštljivih medosebnih odnosih.

Šola vsako leto v LDN načrtuje različne preventivne dejavnosti, ki se izvajajo v okviru ur pouka, ur oddelčne skupnosti, interesnih dejavnosti, dnevov dejavnosti, projektov ... Pri načrtovanju preventivnih dejavnosti izhajamo iz vizije naše šole, poslanstva in vrednot:

- ustvarjamo šolsko okolje, v katerem razvijamo občutek varnosti in pripadnosti pri učencih, vseh zaposlenih in starših;
- skrbimo za čisto in zdravo šolsko okolje;
- oblikujemo oddelčne in šolske dogovore o temeljnih vrednotah in pravilih v šoli;
- vključujemo učence v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje šolskega dela, spodbujamo učence k prosocialnemu vedenju;
- obravnavamo različne življenjske probleme otrok in odraslih in usposabljammo otroke k možnim rešitvam le-teh;
- navajamo učence k samovrednotenju, samokontroli in sprejemanju odgovornosti;
- izvajamo dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost (dobrodelni koncert, Dan odprtih vrat, projekti, sodelovanje z univerzami, poklicno informiranje ...);
- v skupno zastavljene cilje vključujemo starše v življenje in delo šole;
- odzivamo se na dogajanje v šoli ter pravočasno in načrtno rešujemo probleme;
- zagotavljamo povečan nadzor na določenih mestih v času izvajanja vzgojno izobraževalnega procesa (vhodi, garderobe, učilnice med odmorom za malico, jedilnica);
- delamo skladno z učenčevimi zmožnostmi;
- pozorni smo na znake družinskega nasilja ter o tem opozorimo šolsko svetovalno službo in vodstvo šole, ki ukrepata skladno z zakonom o preprečevanju nasilja v družini.

Prav tako izvajamo projekte in naloge, ki nam omogočajo, da naš vsakdanjik poteka v sproščeni klimi, ki omogoča, da vsak posameznik razvija vse svoje potenciale za uspešno in samostojno ter odgovorno življenje.

3.1. RAZREDNE URE

Razredne ure so del obveznega programa, kjer razredniki skupaj z učenci oblikujemo temeljne vrednote skupnega življenja na šoli.

Obravnavamo teme in vprašanja, ki so povezana z delom in življenjem učencev, ter jih spodbujamo h kritičnemu mišljenju in k ustvarjalnosti. Glede na specifiko razreda, se lahko organizirajo tudi delavnice z zunanjimi strokovnjaki ali institucijami.

Razredne ure so sistematično načrtovane. **Razredni aktivni ob začetku leta pripravijo Program dela razreda/oddelka, s pomočjo katerega vsak razrednik sproti spremlja in se odziva na probleme, ki se pojavijo v razredu kot celoti ali pri posamezniku.**

V prvi triadi, kjer razredne ure niso sestavni del predmetnika, učitelji zastavljene cilje uresničujejo znotraj pouka in drugih organiziranih dejavnosti.

Za boljše poznavanje razredne dinamike in odnosov med učenci, bomo v največji možni meri poskrbeli, da bodo učenci malicali skupaj s svojimi razredniki v matičnih učilnicah (v primeru odsotosti razrednika ga nadomesti sorazrednik).

Razvijamo različne metode dela in se zavzemamo, da realiziramo čim več zastavljenih ciljev.

Skrbimo, da so razredne skupnosti povezane s celotnim življenjem na naši šoli, zato se trudimo za:

- osvajanje kar največ znanja in doseganje čim boljšega učnega uspeha z razrednim in prizadevnim delom;
- razvijanje samostojnosti;
- krepitev odgovornosti in discipline;
- krepitev celotnega razreda in vloge vsakega posameznika v njej;
- uspešno sodelovanje z vsemi učitelji in delavci šole;
- disciplino in kulturno vedenje pri pouku, med odmori in izven šole;
- vestno in odgovorno izpolnjevanje sprejetih zadolžitve;
- sodelovanje na proslavah, ki so skupne za vso šolo;
- vključevanje učencev v interesne dejavnosti;
- urejeno šolsko okolico, čisto okolje (tudi na ŠD, NRD, ekskurzijah);
- vključevanje v različna tekmovanja (VŠ, bralna značka, Vegovo tekmovanje, Cankarjevo tekmovanje ...);
- sodelovanje vseh učencev (glede na zmožnosti) v delu razreda;
- razvijanje kritičnega odnosa do lastnega vedenja in vedenja vrstnikov;
- razvijanje kritičnega odnosa do šolskega dela;
- razvijanje socialnih veščin, ki so pomembne za strpnost in pozitivno naravnost;
- obravnavanje različnih življenjskih problemov in uporabo različnih spretnosti pri reševanju le teh;
- spodbujanje vrstniške solidarnosti in pomoči.

Razrednik sodeluje s šolsko svetovalno službo (ŠSS).

ŠSS v sodelovanju z razrednikom oz. učitelji pripravi individualiziran načrt dela z učencem/učenci, če so se vse dejavnosti, zapisane v Vzgojnem načrtu, pri delu z učencem/učenci izkazale za neustrezne.

3. 2. POUK IN OSTALE DEJAVNOSTI

Zastavljene cilje bomo uresničevali tudi skozi sam vzgojno izobraževalni proces. Znotraj posameznih predmetov bomo še posebej izpostavljali vsebine, vezane na naše skupno dogovorjene cilje in vrednote in jih v največji možni meri aktualizirali in povezovali z našim vsakdanom v zeleni hiški. Prav zaradi tega bodo ure sistematično načrtovane, v skladu z našo vizijo dela.

3.3. POSVETOVALNE KONFERENCE

V šolskem letu 2008/2009 smo pričeli uvajati posvetovalne konference kot sistematičen pristop k vzgojnemu vplivanju na posameznike, skupine in oddelke.

Predvsem želimo na ta način uvideti celostno učenčevo osebnost v šolski situaciji (v odnosu z vrstniki) v povezavi z osebnostnimi značilnostmi, družinskimi razmerami ter specifičnimi potrebami. Izhajamo z učenčevih močnih področij, skupaj oblikujemo pedagoške strategije za razvijanje le-teh, saj vemo, da tako vplivamo na učenčevo samopodobo, ki je pomembna za učno uspešnost. Ugotavljamo, kateri pedagoški pristopi so za učence učinkoviti, opredelimo vzgojne cilje in načine spremljanja le-teh.

Na vsaki konferenci ovrednotimo strategije, ki so se pokazale kot kakovostno vzgojno delo na nivoju šole kot celote.

Za učence, ki imajo glede na svoje posebnosti izdelane individualizirane programe dela, le te na posvetovalnih konferencah sprotno preverjamo, jih po potrebi dopolnujemo glede na opažanja strokovnih delavcev ter sprejemamo strokovne odločitve in sklepe, ki so za učenčev razvoj najustreznejši.

3.4. SKUPNOST UČENCEV ŠOLE IN ŠOLSKI PARLAMENT

Skupnost učencev šole in Šolski parlament imata pomembno vlogo pri uveljavljanju pravic učencev in vsakdanjega življenja na naši šoli.

Na naši šoli je Šolski parlament izvršilni organ šolske skupnosti. Sestavljajo ga učenci, ki jih izvolijo posamezne oddelčne skupnosti.

Je oblika izražanja odnosov učencev do vprašanj, povezanih z vrstniki ter s šolo in starši. To je priložnost učenja demokratičnega izražanja misli, predlogov ter zastopanja lastnih stališč učencev.

Največji doprinos teh naših srečanj vidimo v neobremenjeni komunikaciji, saj otroci brez strahu govorijo o svojih nerazrešenih konfliktih bodisi v šoli (s sošolci in z učitelji), bodisi doma. Učence želimo naučiti razreševanja konfliktov na konstruktiven način, jih naučiti pogovarjati se in tudi sprejemati drugačna stališča.

Na skupnih srečanjih predstavniki razredov predstavijo tudi oddelčne konstruktivne predloge za izboljšave na šoli in tako pripomorejo k večji kakovosti življenja. Na ta način pridobivajo izkušnje demokratičnega odločanja, strpne komunikacije in veščin skupnega uresničevanja zastavljenih ciljev. Prav tako pridobivajo izkušnje samoiniciativnosti in odgovornosti, saj morajo za uresničitev skupno izbranih predlogov/akcij vložiti tudi lastno voljo in trud.

3.5. PREVENTIVNI PROGRAM POZITIVNEGA SAMOVREDNOTENJA OTROK IN MLADOSTNIKOV (OLV)

Dejavnosti v okviru preventivnega programa Razvijanje pozitivnega samovrednotenja otrok in mladostnikov prispevajo k razvijanju kulture dobre skupnosti in ustvarjajo šolsko okolje, v katerem so določene vrednote dejansko spoštovane in se tudi sproti presoja.

Ta preventivni program je nastal kot odgovor na številne pozitivne odzive in zanimanje strokovnih delavcev v vzgoji in izobraževanju, ki pri svojem pedagoškem delu uporabljajo pristop, na katerem temelji omenjeni program. Načrtovane dejavnosti izhajajo iz predpostavke, da občutek lastne vrednosti pomaga otrokom pri učinkovitem soočanju z vsakodnevnimi izzivi in je hkrati pomemben varovalni dejavnik pred odklonskim vedenjem. Glavni cilj preventivnega programa je izboljšati raven samopodobe pri otrocih in mladostnikih, to pa poskušamo doseči s sistematičnim delom, tako z učenci kot z njihovimi starši in s celotnim kolektivom. Na ta način želimo prispevati k večji motiviranosti, odgovornosti in uspešnosti naših učencev.

Omenjene dejavnosti vključujejo v svoje pedagoško delo vse učiteljice, ki so se usposobile za mentorice programa, podporo, svetovanje in sodelovanje pa ponujata svetovalni delavki, ki sta tudi inštruktorici preventivnega programa Razvijanje pozitivnega samovrednotenja otrok in mladostnikov.

3.6. TANKA ČRTA ODGOVORNOSTI IN 8 KROGOV ODLIČNOSTI

Dejavnosti v okviru teh dejavnosti tako učence kot vse strokovne delavce opolnomočijo, da prevzemamo odgovornost za rezultate in kakovost svojega dela, osebne rasti in zadovoljstva. Na ta način učenci pridobivajo spretnosti za prevzemanje odgovornosti, ki jih imajo v šoli, v osebni življenju, in za sprejemanje lastnega vedenja in čustvovanja. Pri tej dejavnosti gre za osvajanje veščin, s pomočjo katerih bodo učenci pridobili vrednote in načela, po katerih živijo uspešni ljudje:

- odgovornost za lastna dejanja,
- govori z dobrim namenom,
- pozitiven odnos,
- predanost k uresničevanju lastnih ciljev,
- napake vodijo k uspehu,
- integriteta oz. usklajevanje svojega vedenja s svojimi vrednotami,
- fleksibilnost oz. pripravljenost poskusiti različne načine, da pridemo do svojega cilja,
- uravnoteženost v življenju.

3.7. ŠOLA ZA STARŠE

Del razvijanja kulture dobre skupnosti v šoli ter izvajanja različnih preventivnih dejavnosti je tudi sodelovanje in delo s starši. Med različnimi oblikami povezovanja in sodelovanja z njimi organiziramo tudi Šolo za starše, ki je del širšega projekta Mestne občine Ljubljana. Raziskave iz preteklih let so pokazale, da Šole za starše omogočajo ne le spoznavanje vzgojnih metod in znanja s tega področja, temveč tudi pridobitve za osebno rast ter spodbude za boljše medsebojno razumevanje in kakovost družinskega življenja. Ta srečanja z različnimi strokovnjaki so priložnost za pogovor o številnih vprašanih, povezanih z vzgojo in odraščanjem otrok, ter o dvomih in izzivih, ki jih pred nas postavlja starševstvo.

Vsebine naše Šole za starše se smiselno povezujejo in dopolnjujejo tudi z vsebinami kolektivnega izobraževanja učiteljev, predvsem pa s temami roditeljskih sestankov ter govorilnih ur, zato želimo, da bi prispevale h konstruktivnemu sodelovanju med šolo in starši.

4. USMERJANJE IN SVETOVANJE

Namenjeno je vsem, ki so povezani z našim šolskim vsakdanjikom pri reševanju različnih problemov in konfliktov. Učencem pomaga pri reševanju problemov, povezanih z njihovim razvojem, delom, v odnosu z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje izvajamo proaktivno in preventivno, kadar otroke učimo oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje, kadar jih učimo razmišljati o svojem vedenju in ravnanju drugih ter na splošno prevzemati odgovornost za svoje vedenje in sprejemati posledice svojih dejanj. Še posebej je pomembno, da znamo svetovanje uporabljati pri reševanju problemov in konfliktov, saj so to priložnosti, ko lahko krepimo kulturo medsebojnega poslušanja, sporazumevanja in iskanja kompromisov. S stališči, da so napake dovoljene in da so hkrati priložnost za učenje, ustvarjamo klimo, v kateri bodo učenci lahko gradili svojo pozitivno samopodobo in samospoštovanje, razumeli svoje napake in napake drugih ter razvijali strpnost.

Svetovanje in usmerjanje učencev zagotavljamo z:

- osebni svetovalni pogovori (učitelj, ki učenca poučuje, razrednik, šolska svetovalna služba, vodstvo šole),
- organizacijo pomoči učitelja, svetovalne službe ali sošolcev pri učenju,
- vključevanjem učencev v različne preventivne in proaktivne vzgojne dejavnosti na šoli, ki so zapisane v Letnem delovnem načrtu šole,
- nudenjem različnih oblik zunanje pomoči (prostovoljci, strokovni pedagoški delavci za individualno dodatno pomoč, učenje na daljevo).

Svetovanje in usmerjanje učenca izvajamo na razrednih urah ali v individualnih pogovorih z učencem, znotraj samega pouka, s pogovori v času pogovornih ur za učence, na govorilnih urah za starše, s sprotnim reševanjem problema v času pouka. Svetovalnemu razgovoru sledi dogovor med učencem, njegovimi starši ali skrbniki in strokovnim delavcem ali vodstvom šole ter dogovor o oblikah pomoči učencu. Dogovor jasno opredeli cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne izjemnosti. Strokovni delavec, ki vodi svetovanje in usmerjanje, evidentira, spremlja in vrednoti sprejeti dogovor in njegovo izvajanje.

Med posebnimi oblikami svetovanja in sporazumnega reševanja problemov ter sporov uporabljamo **osebne svetovalne pogovore, restitucijo, mediacijo in sodelovanje z zunanjimi strokovnimi delavci ter ustreznimi zunanjimi strokovnimi ustanovami.**

4.1. OSEBNI SVETOVALNI POGOVORI

V njih sodelujejo učitelji, svetovalni delavci in učenci. Učencu naj bi takšni pogovori pomagali pri iskanju sprejemljivega vedenja. Svetovalnemu pogovoru lahko sledi dogovor med učencem, starši, strokovnim delavcem ali vodstvom o ustrezni obliki pomoči učencu. S takšnim dogovorom opredelimo cilje, odgovornosti sodelujočih in morebitne posebnosti.

4.2. RESTITUCIJA

Je kot metoda poravnave povzročene škode prostovoljna in pomeni možnost, da učenec reši spor ali odpravi posledice svojih neustreznih dejanj na ta način. Pri tem ne gre le za materialno škodo, pač pa v večji meri za škodo, ki jo učenec povzroči na etičnem, socialnem in psihološkem področju. Poravnava mora

biti smiselno povezana s povzročeno etično, psihološko, socialno ali materialno škodo. V primerih, ko škode ni mogoče poravnati neposredno, jo učenec nadomesti na področju, na katerem je bila le-ta povzročena. Če je otrok, na primer, poškodoval šolsko imovino, lahko kaj naredi za boljšo materialno urejenost šole. Če je naredil napako na področju medsebojnih odnosov, lahko premisli, kako bi prispeval k izboljšanju medsebojnih odnosov v skupini in skupnosti.

Največji pomen restitucije in mediacije je v tem, da ponujata priložnost za učenje in spreminjanje samopodobe učencev. Omogočata učenje ustrežnejših vzorcev vedenja in popravilo napak, razvijanje sposobnosti ter spretnosti za reševanje konfliktov, poudarjata vrednote, ne spodbujata pa obrambnega vedenja, kot sta kritika in kaznovanje. Vendar pa je potrebno poudariti, da to velja le za kakovostno izvajanje restitucije in mediacije. Če pri tem ne vključujemo svobodne izbire, prevzemanje odgovornosti, učenje o sebi ter spreminjanje samopodobe učenca, potem gre le za posledice kršitev pravic drugih ali dogovorjenih pravil. Sicer je tudi to oblika učenja in vzgojnega dela, ne moremo pa reči, da gre v takšnem primeru za restitucijo ali mediacijo.

Učitelj se v primeru, ko učenec zavrača možnosti, ki mu jih ponujata restitucija in mediacija, odloča o posledicah kršitev skladno z dogovori in pravili šolskega reda. V izjemnih primerih je možna tudi sočasna uporaba restitucije ali mediacije in formalnega vzgojnega opomina.

4.3. MEDVRSTNIŠKA MEDIACIJA

Mediacija je način reševanja sporov, v katerem tretja nevtralna oseba (mediator) skozi pogovor pomaga dvema sprtima stranema pri iskanju rešitve, ki bo omogočila, da bosta obe strani iz spora izšli zadovoljni in opolnomočeni.

V mediaciji prevzamejo udeleženci odgovornost za rešitev nastalega konflikta. Mediacija pomaga pri vzpostavljanju odnosov medsebojnega zaupanja in spoštovanja. Vloga učenca mediatorja je vodenje procesa mediacije in nudenje pomoči mediantom pri iskanju rešitev. Mediator ne podaja rešitve.

Pomembna značilnost medvrstniške mediacije je, da je proces mediacije v celoti v rokah učencev: izvajajo ga učenci za učence ob pomoči mentorja.

Za delo mediatorja je potrebno bodoče mediatorje ustrezno usposobiti.

Cilji metode reševanja sporov v šoli z mediacijo so:

- ✓ s pomočjo mediacije so konflikti uspešno rešeni in obe strani sta z izidom zadovoljni;
- ✓ preko vrstniške mediacije učenci osvojijo pomembne življenjske veščine, kar velja tako za mediatorja kot ostala udeleženca: dobro komunikacijo, iskanje in evalviranje rešitev, sprejemanje odgovornosti za lastne odločitve, sobivanje z drugače mislečimi;
- ✓ naučene veščine lahko učenci prakticirajo v konkretnih sporih iz vsakdanjega življenja;
- ✓ vrstniška mediacija, ki jo ponuja šola, spodbuja učence, da se raje poslužijo mediacije, kot pa da bi spore reševali nasilno;
- ✓ mediacijski proces privabi iz učenca vrline, ki so opravičilo ali priznanje nasprotniku, željo po odpuščanju, prijateljstvu;
- ✓ mediacija povečuje samospoštovanje;
- ✓ mediacija je zanimiva in koristna za vse učence, saj prispeva k njihovi osebni rasti;
- ✓ mediacija doprinese učiteljem več časa za tisto, kar je njihova primarna naloga – poučevanje, ker imajo manj opravka z disciplinskimi nalogami;
- ✓ mediacija deluje preventivno; ni uporabna zgolj za reševanje konfliktov, temveč v veliko primerih prepreči, da bi spor prerasel v nasilje;

- ✓ mediacija izboljšuje splošno »klimo« v šoli: povečuje občutek pripadnosti, prijateljstva in obvladovanje šolske situacije; šola postane bolj varen in ustvarjalen kraj.

Učitelji, ki se bodo izobrazili za mediatorje, bodo učencem na voljo enkrat tedensko oz. po potrebi.

Svetovanje in usmerjanje lahko vključuje tudi premestitev posameznega učenca ali večih učencev v drug oddelek oz. oddelke, ko se skozi celotni vodeni postopek preventivnih in proaktivnih dejavnosti ter svetovanja in usmerjanja izkaže, da ni prinesel željenih učinkov oz. izboljšanj.

Pri premestitvi v drug oddelek se izhaja iz strokovne presoje strokovnih delavcev šole, da je to za učencev razvoj samopresoje, odgovornosti, socialnega in osebnostnega razvoja bolje, kot da ostane v obstoječem socialno učnem okolju.

Učenca se lahko tudi začasno (za nekaj ur) premesti v drug oddelek, da se umiri.

Takšnega učenca lahko prevzame tudi šolska svetovalna služba ali učitelj, ki ima prosto uro.

5. VZGOJNO UKREPANJE ŠOLE

V primeru kršitev Hišnega reda in Šolskih pravil Osnovne šole Koseze uporabljamo:

- a) postopnost reševanja konfliktov,
- b) vzgojne ukrepe,
- c) vzgojne opomine.

Pri reševanju različnih konfliktov in sporov upoštevamo pravila postopnosti:

1. pogovor učitelja z učencem,
2. pogovor razrednika z učencem,
3. pogovor razrednika z učenci in s starši,
4. pogovor ŠSS z učencem,
5. pogovor ŠSS z učenem in starši,
6. pogovor vodstva šole z učencem,
7. pogovor vodstva šole z učenem in starši,
8. odstop obravnave kršitve pristojnim institucijam.

Pri več kot treh ponavljajočih se lažjih kršitvah se uporabi vzgojni ukrep.

5.1 VZGOJNI UKREPI

Vzgojne ukrepe šola izvede, kadar učenec krši svoje dolžnosti, določene z zakonom in drugimi predpisi in akti šole.

V skladu s svojo strokovno avtonomijo in z načelom največje koristizata otroka, učitelj določi formalni oz. alternativno vzgojni ukrep in v skladu z ozbiro vodi postopek.

Šolska pravila ter vzgojne ukrepe ob kršitvah določajo Šolska pravila Osnovne šole Koseze, ki so priloga Vzgojnega načrta.

Šolska pravila in vzgojni ukrep so za učence in starše obvezujoči.

5.2. VZGOJNI OPOMINI

Izrekanje vzgojnih opominov urejajo 60.h člen Zakona o osnovni šoli in Šolska pravila Osnovne šole Koseze.

6. POHVALE, PRIZNANJA IN NAGRADE

Posamezni učenci in skupine učencev lahko za uspešno in prizadevno delo v šoli prejmejo pohvale, priznanja in nagrade.

Pohvale, priznanja in nagrade lahko predlagajo:

- ✓ razrednik,
- ✓ oddelčna skupnost ali skupnost učencev šole,
- ✓ drugi strokovni delavci šole,
- ✓ mentorji interesnih in drugih dejavnosti na šoli,
- ✓ ravnatelj.

O pohvalah, priznanjih in nagradah odločita razrednik in učiteljski zbor.

6.1. POHVALE

Pohvale so lahko ustne ali pisne. Podelijo se **ob zaključku posameznega razreda**.

Ustna pohvala

Posamezni učenci ali skupina učencev so lahko ustno pohvaljeni, kadar se izkažejo **s prizadevnostjo pri enkratni ali kratkotrajni dejavnosti in so del sprotnega vzgojno izobraževalnega dela z učenci**. Ustno pohvalo izreče razrednik, mentor, učitelj ali ravnatelj javno v oddelku.

Ustno pohvalo se lahko podeli tudi:

- ✓ za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku;
- ✓ za bistveno izboljšanje odnosa do šolskega dela, ki je opazno v razvoju otrokove osebnosti;
- ✓ za doseganje vsaj dveh vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja.

Izrečeno ustno pohvalo zabeleži razrednik v poročilu za ocenjevalno obdobje.

Pisna pohvala

Pisno pohvalo se lahko podeli:

- ✓ za prizadevnost in doseganje vidnih rezultatov pri pouku, interesnih in drugih dejavnostih šole;
- ✓ za bistveno izboljšanje odnosa do šolskega dela, ki je opazno v razvoju otrokove osebnosti;
- ✓ za pomoč sošolcem in učencem na različnih področjih;
- ✓ za dobro opravljanje celoletne naloge v oddelčni skupnosti;
- ✓ za doseganje vsaj dveh vidnih rezultatov na tekmovanjih in srečanjih učencev z različnih področij znanja in delovanja;
- ✓ za aktivno sodelovanje pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti in prireditev, pomembnih za delo šole;
- ✓ iz drugega razloga, ki ga učiteljski zbor oceni kot primerne za izrek pohvale.

Pisno pohvalo podeli razrednik ob zaključku šolskega leta ob podelitvi spričeval.

Pisna pohvala s praktično nagrado

Pisne pohvale s praktično nagrado se podelijo ob koncu triletij.

Ta pohvala se lahko podeli učencu za vsaj tri razloge, navedene za izrek pisne pohvale. Potrdi jo razredni učiteljski zbor. O izboru praktične nagrade odloči učiteljski zbor (praktična nagrada, ki jo učenec prejme, je USB ključek z vrvico OŠ Koseze).

6.2. PRIZNANJA S KNJIŽNO NAGRADO

Podeli se lahko učencu za vsaj dva navedena razloga ob koncu šolanja:

- ✓ za večletno prizadevnost in doseganje pomembnih rezultatov pri šolskem in izvenšolskem delu (pri večini obveznih predmetov ocenjen odlično, uspešno opravljene raziskovalne naloge ...);
- ✓ za doseganje pomembnih rezultatov na področnih in državnih tekmovanjih (zlato priznanje ali vsaj dve srebrni priznanji);
- ✓ za večletno prizadevno delovanje in doseganje vidnih rezultatov pri raznih interesnih dejavnostih na šoli;
- ✓ za doseganje pomembnih rezultatov na športnem področju, kjer učenci predstavljajo šolo (doseženo 1. mesto na mestnem ali 1., 2. ali 3. mesto na državnem tekmovanju);
- ✓ za večletno prizadevno delo v oddelčni skupnosti, skupnosti učencev šole in šolskem parlamentu.

Predlagane učence potrdi učiteljski zbor.

O izboru knjig odloči učiteljski zbor s knjižničarjem, ki knjige naroči in poskrbi, da so pravočasno na šoli. Ravnatelj napiše v knjigo posvetilo.

Priznanja s knjižnimi nagradami podeli ravnatelj skupaj z razrednikom na zaključni prireditvi oziroma na valeti.

6.3. NAGRADE

Priznanje z nagrado za izjemne dosežke

Podeli se lahko učencu ob koncu šolanja na valeti za izjemen prispevek k razvoju šole in njeni prepoznavnosti.

Tovrstno priznanje se podeli učencem:

- ✓ ki so v vseh letih šolanja pri večini predmetov imeli zaključeno odlično oceno (povprečje 4,6), dosegli zlato ali dve srebrni priznanji na tekmovanju in bili prizadevni v oddelčni ter šolski skupnosti;
- ✓ iz drugega razloga, ki ga oceni učiteljski zbor z utemeljitvijo.

Učenci prejmejo za nagrado nalivno pero, na katerem je vgravirano ime šole s simbolom. Prav tako se ti učenci udeležijo nagradne ekskurzije. Za nagrado in aranžiranje poskrbi vodstvo šole.

Ta priznanja podeli/prebere ravnatelj na valeti.

Učenci so vpisani v Zlato knjigo šole. Te učence vpišejo razredniki 9. razreda.

Na valeti se vse učence posameznih oddelkov povabi na oder, priznanja oz. nagrade pa prejmejo učenci glede na opisane kriterije.

Nagradna ekskurzija

Z udeležbo na nagradni ekskurziji so nagrajenu učenci 9. razredov, ki so imeli vsa leta šolanja pri večini predmetov zaključeno odlično oceno (povprečje ocen vsaj 4,6) ter učenci 7.–9. razreda, ki so v tekočem letu:

- ✓ prejeli zlato priznanje ali dve srebrni priznanji na državnem tekmovanju;
- ✓ dosegli nagrado na raziskovalnem področju na državni ravni;
- ✓ dosegli dvakrat uvrstitev od 1. do 3. mesta na mestnem športnem tekmovanju;
- ✓ bili uvrščeni na državno športno tekmovanje in so se na tem tekmovanju uvrstili do vključno 24. mesta;
- ✓ imeli ob koncu šolanja pri večini predmetov zaključeno odlično oceno (povprečje ocen – 4,6);
- ✓ dosegli prva tri mesta na državni ravni na umetniškem področju;
- ✓ iz drugega razloga, ki ga oceni učiteljski zbor z utemeljitvijo.

Ekskurzije se udeležijo učenci in njihovi mentorji.

Praktična nagrada

Prejmejo jo lahko učenci na pobudo utemeljitve razrednika oz. učitelja za:

- izrazito pomoč učencem, ki so potrebovali podporo na različnih področjih;
- za izvedbo/pomoč dodatnih dejavnosti na šoli.

Izbor oceni učiteljski zbor z utemeljitvijo in glasovanjem.

Priprava vzgojnega načrta:

Lorieta Pečoler, ravnateljica in vsi strokovni aktivni OŠ Koseze

Spremembe Vzgojnega načrta je sprejel učiteljski zbor dne 30.8. 2024
Spremembe Vzgojnega načrta so bila potrjena na seji Sveta šole dne ----
Spremembe in dopolnitve so bile sprejete na **seji Sveta šole dne**